NORAKSTS

Lieta Nr.A420614810
A00233-12/15

S P R I E D U M S
L a t v i j a s t a u t a s v ā r d ā

Rīgā 2012.gada 31.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Reitupe,

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajam pārstāvim *A.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA *„/Nosaukums/”* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2009.gada 29.decembra lēmuma Nr.22.4/27190 atcelšanu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID vai atbildētājs) Rīgas reģionālās iestādes Audita pārvaldes 2.audita daļa no 2008.gada 12.novembra līdz 2009.gada 16.jūlijam SIA *„/Nosaukums/”* veica pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk arī – PVN) auditu par 2008.gada janvāri – novembri.

Ar VID Rīgas reģionālās iestādes Audita pārvaldes 2.audita daļas priekšnieces 2009.gada 16.jūlija lēmumu Nr.4.2.2/15 (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) SIA *„/Nosaukums/”* papildu nomaksai budžetā aprēķināts PVN Ls 15 171,82, soda nauda Ls 7 585,93 un nokavējuma nauda Ls 914,91, kā arī noteikts no budžetā atmaksājamā PVN par 2008.gada janvāri – oktobri samazinājums Ls 391 112,23 apmērā un saistībā ar to aprēķināta soda nauda Ls 195 556,14.

Ar VID Rīgas reģionālās iestādes direktora 2009.gada 24.septembra lēmumu Nr.1.3/24646 Sākotnējais lēmums atstāts spēkā.

[2] Izskatot SIA *„/Nosaukums/”* apstrīdēšanas iesniegumu, ar VID ģenerāldirektora 2009.gada 29.decembra lēmumu Nr.22.4/27190 (turpmāk arī – Lēmums) VID Rīgas reģionālās iestādes direktora 2009.gada 24.septembra lēmums Nr.1.3/24646 atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar sekojošiem argumentiem.

[2.1] Izvērtējot pārbaudes materiālus un sūdzībā minētos argumentus, secināms, ka SIA *„/Nosaukums/”* nav ievērojusi likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli” 5.panta pirmo daļu, 28.panta pirmo daļu un likuma ,,Par pievienotās vērtības nodokli” 1.panta 32.punktu, 2.panta $2.^1$daļu un 18.panta pirmās daļas 1.punktu.

[2.2] No pārbaudes materiāliem izriet, ka SIA *„/Nosaukums/”* 2008.gada janvāra - oktobra PVN deklarācijās uzrādīja preču piegādes Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/”* kopumā par Ls 2 257 133,6, piemērojot minētajām preču piegādēm PVN 0% likmi, pamatojoties uz likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 28.pantu.

[2.3] SIA *„/Nosaukums/”* pārbaudei uzrādīja rēķinus un CMR par preču piegādi Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/”*, kurus parakstīja SIA *„/Nosaukums/”* amatpersona *O.B.*, Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/”* amatpersona *E.B.* un pārvadātājs (transporta pakalpojumu sniedzējs) SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersona *J.R.*

[2.4] SIA *„/Nosaukums/”* VID Rīgas reģionālajā iestādē iesniedza 2007.gada 16.jūlija SIA *„/Nosaukums/”* un Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/”* pirkuma - pārdevuma līgumu krievu valodā, saskaņā ar kuru transporta pakalpojumu izdevumus sedza pasūtītājs (Lietuvas uzņēmums UAB *„/Nosaukums 2/”*) un līgumā iesaistītās puses (SIA *„/Nosaukums/”* un Lietuvas uzņēmums UAB *„/Nosaukums 2/”*) ir atbildīgas saskaņā ar Krievijas Federācijā spēkā esošo likumdošanu.

[2.5] 2008.gada 18. un 19.decembrī Lietuvas nodokļu administrācijas Paņevēžas apriņķa darbinieki un Operatīvās Kontroles nodaļas darbinieks veica operatīvo pārbaudi Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/”* uzņēmējdarbības veikšanas vietā */ciems/* un */ciems/*, Biržu rajonā, Lietuvā un konstatēja, ka uzņēmums minētajās adresēs uzņēmējdarbību neveic.

2009.gada 26.maijā Lietuvas nodokļu administrācija sniedza informāciju, ka no Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/”* grāmatvedības reģistru datiem nav iespējams noteikt, vai uzskaitē ņemtās preces bija saņemtas no SIA *„/Nosaukums/”*. Lietuvas uzņēmums UAB *„/Nosaukums 2/”* faktiski nav saņēmis preces no SIA *„/Nosaukums/”* un nav tās pārdevis tālāk.

[2.6] SIA *„/Nosaukums/”* grāmatvedības reģistros uzrādīja, ka SIA *„/Nosaukums 3/”* 2008.gada janvārī - oktobrī ar automašīnu Mercedes Benz Actros (valsts reģistrācijas numura zīme (turpmāk arī - v.r.n.z.) */reģistrācijas numurs/*) un Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) sniedza transporta pakalpojumus SIA *„/Nosaukums/”*, piegādājot tās preces Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/”*.

[2.7] VID Rīgas reģionālajā iestādē SIA *„/Nosaukums/”* iesniedza sabiedrības un SIA *„/Nosaukums 3/”* 2007.gada 2.jūnija līgumu Nr.02/06, saskaņā ar kuru klienta (SIA *„/Nosaukums/”*) pienākumos ir norādīt kravas veidu un apjomu, precīzu kravas saņēmēja adresi un nosaukumu, kā arī vēlamo kravas nosūtīšanas un piegādes termiņus.

[2.8] 2008.gada 8.decembrī un 2009.gada 10.februārī tematiskās pārbaudes laikā SIA *„/Nosaukums 3/”* iesniedza transporta ceļazīmes, no kurām tika konstatēts, ka: 1) no 2008.gada 3.janvara līdz 16.aprīlim automašīnas Mercedes Benz Actros ar piekabi (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* un */reģistrācijas numurs/*) ceļazīmēs kā šoferis norādīts *J.D.*; 2) no 2008.gada 6.maija līdz 15.jūlijam automašīnas Mercedes Benz Actros ar piekabi (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* un */reģistrācijas numurs/*) ceļazīmēs kā šoferis norādīts *J.R.*; 3) no 2008.gada 1.augusta līdz 16.oktobrim automašīnas Mercedes Benz Actros ar piekabi (v.r.n.z. Nr./*reģistrācijas numurs/* un */reģistrācijas numurs/*) ceļazīmēs kā šoferis norādīts *J.D.* Savukārt visos 2008.gada janvārī - oktobrī noformētajos CMR kā pārvadātājs/ekspeditors norādīta SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersona *J.R.*

[2.9] 2008.gada 4.decembrī VID Zemgales reģionālajā iestādē SIA *„/Nosaukums 3/”* darbinieks *J.D.* (automašīnas Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) vadītājs) norādīja, ka ir pārvadājis SIA *„/Nosaukums/”* preces no Latvijas uz Lietuvu uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/”*. Preces tika iekrautas SIA *„/Nosaukums 4/”* (*/adrese/*), kā arī SIA *„/Nosaukums 3/”* (Īslīces pagastā, Bauskas novadā). Lietuvā preces tika izkrautas */adrese/* un tās pieņēma Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/”* pārstāvis *A.V.*, bet dokumentus parakstīja *E.B.* Atpakaļ no Lietuvas arī tika vestas kravas, un uzdevumu par kravas pārvešanu viņš saņēma no SIA *„/Nosaukums 3/”* valdes locekļa *J.R.*

[2.10] 2008.gada 8.decembrī VID Zemgales reģionālā iestāde veica tematisko pārbaudi SIA *„/Nosaukums 3/”* (pārbaudes akts Nr.746) un konstatēja, ka automašīnai Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) ir uzstādīts digitālais tahogrāfs, kas jānolasa ar skenēšanu (sabiedrībai tāda skenēšanas aparāta nav un līdz ar to tahogrammas informācija nebija atšifrējama).

2008.gada 8.decembrī VID Zemgales reģionālajā iestādē SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersona *J.R.* paskaidroja, ka saskaņā ar noslēgto līgumu sabiedrība ir sniegusi transporta pakalpojumus SIA *„/Nosaukums/”*. Automašīnas Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) tahogrammas atšifrējuma nav, jo nav tādas aparatūras, lai nolasītu informāciju.

[2.11] 2009.gada 9.februārī VID Zemgales reģionālajā iestādē SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersona *J.R.* paskaidroja, ka automašīnu tahogrāfus nevar uzrādīt, jo automašīna Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*), kurā bija portatīvais dators ar automašīnu Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) un Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) tahogrammmu atšifrējumiem, ir nozagta. *J.R.* norādīja, ka ir piedalījies preču iekraušanā un izkraušanā. SIA *„/Nosaukums/”* preces iekrāva */adrese/*, izkrāva tās Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/”* angārā */adrese/*, Lietuvā, un katru kravu pavadīja SIA *„/Nosaukums/”* valdes loceklis *O.B.*

[2.12] 2009.gada 10.februārī VID Zemgales reģionālajā iestādē SIA *„/Nosaukums 3/”* darbinieks (automašīnas vadītājs) *J.D.* paskaidroja, ka ir veicis SIA *„/Nosaukums/”* preču pārvadājumus no */adrese/* uz Lietuvu uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/”*. Pārsvarā tika transportēti finiera saplākšņi, un preču pārvadājumos piedalījās SIA *„/Nosaukums/”* pārstāvis. Lietuvā kravu izkrāva Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/”* pārstāvis kopā ar 8 - 10 cilvēkiem.

[2.13] 2009.gada 24.martā VID Rīgas reģionālajā iestādē SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersona *J.R.* paskaidroja, ka SIA *„/Nosaukums/”* amatpersona pa telefonu norādīja, no kurienes un uz kurieni ir jāved preces. SIA *„/Nosaukums 3/”* teritorijā preču iekraušanā piedalījās un kravas pavadīja uzņēmuma pārstāvji. Vēl *J.R.* norādīja, ka viņš nav vedis kravas, kā arī nav piedalījies to izkraušanā. Bez tam *J.R.* norādīja, ka automašīnu tahogrammu dati tika ievadīti portatīvajā datorā, jo tahogrammas ir elektroniskas.

[2.14] 2009.gada 24.martā VID Rīgas reģionālajā iestādē SIA *„/Nosaukums 3/”* darbinieks (automašīnas vadītājs) *J.D.* paskaidroja, ka darba uzdevumus deva uzņēmuma amatpersona *J.R.*, 2008.gadā preces no SIA *„/Nosaukums/”* uz Lietuvu viņš nav vedis (preces tika vestas tikai no Lietuvas uz SIA *„/Nosaukums/”*). *J.D.* norādīja, ka preces (saplāksni) ir vedis tikai ar automašīnu Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*). Vēl *J.D.* norādīja, ka kravas viņš nav vedis no */adrese/* Talsu rajonā un */adrese/*, kā arī nevar

paskaidrot, kas piedalījās preču iekraušanā, jo CMR bija jau aizpildītas. Sākotnēji SIA *„/Nosaukums/"* amatpersona pavadīja kravu līdz izkraušanas vietai */adrese/*, Lietuvā, bet pēc tam *J.D.* kravu veda viens. Pie preču izkraušanas Lietuvā piedalījās strādnieki, *E.B.* (Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/"* amatpersona) vai *A.V.* No Lietuvas mašīna atgriezās bez kravas. *J.R.* iedeva aizpildītas CMR. Vēl *J.D.* norādīja, ka par ceļazīmēm neko paskaidrot nevar, jo viņš tās neaizpildīja un neparakstīja. Automašīnai Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) bija uzstādīta digitālā tahogramma, bet automašīnai Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) - analogā.

[2.15] Izvērtējot minētos paskaidrojumus, secināms, ka 2008.gada 4.decembra, 2009.gada 10.februāra un 24.marta SIA *„/Nosaukums 3/"* darbinieka (automašīnas vadītāja) *J.D.* un 2009.gada 9.februāra un 24.marta SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersonas *J.R.* paskaidrojumos ir pretrunas. Pēc VID rīcībā esošās informācijas SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersonai *J.R.* bija aizliegums izbraukt no valsts.

[2.16] Pārbaudē konstatēts, ka: 1) automašīnai Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) tehniskā apskate bija jāveic 2008.gada 15.aprīlī, bet tā nav veikta. Savukārt saskaņā ar SIA *„/Nosaukums 3/"* grāmatvedības reģistros uzrādītajām transporta ceļazīmēm minētā automašīna no 2008.gada 15.aprīļa līdz 15.jūlijam ir veikusi kravu pārvadājumus; 2) 2008.gada 31.janvārī sakarā ar tehniskās apliecības nozaudēšanu piekabe ar v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* pārreģistrēta uz v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*, savukārt SIA *„/Nosaukums 3/"* grāmatvedības reģistros pēc 2008.gada 31.janvāra transporta ceļazīmēs tiek uzrādīta piekabe v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*; 3) automašīnas piekabei ar v.r.n.z. Nr./*reģistrācijas numurs/* (SIA *„/Nosaukums 3/"* grāmatvedības reģistros transporta ceļazīmēs minētā piekabe uzrādīta ar v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) tehniskā apskate bija jāveic 2008.gada 20.maijā, bet tā nav veikta. Savukārt saskaņā ar SIA *„/Nosaukums 3/"* grāmatvedības reģistros uzrādītajām transporta ceļazīmēm ar minēto piekabi no 2008.gada 20.maija līdz 15.jūlijam ir pārvadātas preces; 4) automašīnas piekabei ar v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* tehniskā apskate bija jāveic 2007.gada 22.maijā, bet tā nav veikta. Savukārt saskaņā ar SIA *„/Nosaukums 3/"* grāmatvedības reģistros uzrādītajām transporta ceļazīmēm ar minēto piekabi no 2008.gada l.janvāra līdz 16.oktobrim ir pārvadātas preces; 5) automašīnai Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) tehniskā apskate bija jāveic 2008.gada 30.septembrī, bet tā nav veikta. Savukārt saskaņā ar SIA *„/Nosaukums 3/"* grāmatvedības reģistros uzrādītajām transporta ceļazīmēm minētā automašīna no 2008.gada 30.septembra līdz 16.oktobrim ir veikusi kravu pārvadājumus.

[2.17] Ņemot vērā, ka SIA *„/Nosaukums 3/"* darbinieks (automašīnas vadītājs) *J.D.* un sabiedrības amatpersona *J.R.* sniedza pretrunīgus paskaidrojumus par SIA *„/Nosaukums/"* preču piegādēm Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/"*, turklāt SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersona *J.R.* nevarēja piedalīties preču izkraušanā Lietuvā, jo viņam bija aizliegums izbraukt no valsts, un Lietuvas nodokļu administrācijas sniegto informāciju par Lietuvas uzņēmumu UAB *„/Nosaukums 2/"*, secināms, ka SIA *„/Nosaukums/"* nav veikusi preču piegādes Lietuvas uzņēmumam *„/Nosaukums 2/"* un tai nebija tiesību 2008.gada janvāra - oktobra PVN deklarācijās saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 28.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu uzrādītajām preču piegādēm Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/"* kopumā par Ls 2 257 133,60 piemērot PVN 0 % likmi.

[2.18] Saskaņā ar likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 32.[3]panta pirmo un trešo daļu SIA *,,/Nosaukums/"* palielināta 2008.gada janvāra – oktobra deklarācijās budžetā maksājamais PVN kopumā par Ls 2 257 133,6 (Ls 212 889,6 + Ls 215 061 + Ls 215 061 + Ls 220 647 + Ls 245 874 + Ls 225 017 + Ls 229 910 + Ls 231 387 + Ls 230 676 + Ls 230 701), kā arī ņemot vērā to, ka uzņēmums VID iesniegtajās minētajās PVN deklarācijās uzrādīja no budžeta atmaksājamo PVN, saskaņā ar likuma ,,Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otro daļu, 32.panta pirmo un trešo daļu, 32.[3]panta pirmo un trešo daļu SIA *,,/Nosaukums/"* papildus nomaksai budžetā par 2008.gada februāri – oktobri aprēķināts PVN Ls 15 171,82, soda naudu Ls 7 585,93 un nokavējuma naudu Ls 914,91, ka arī samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par 2008.gada janvāri – oktobri Ls 391 112,23, kā arī aprēķināja soda naudu Ls 195 556,14.

[3] 2010.gada 15.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA *,,/Nosaukums/"* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja, slēdzot darījumu, bija pārliecinājusies, ka SIA *,,/Nosaukums 3/"* ir izsniegta licence ,,Starptautiskajiem kravas pārvadājumiem ar kravas automobiļiem" KS Nr.06704, amatpersonai ir paraksta tiesības, kā arī SIA *,,/Nosaukums 3/"* ir reģistrēta ar PVN apliekamo personu reģistrā. Visi maksājumu dokumenti tika sastādīti atbilstoši likumam. Līdz ar to pieteicējai nevar uzlikt atbildības nastu par citas sabiedrības iespējami veiktiem likuma pārkāpumiem, jo pieteicējai par šiem apstākļiem nebija zināms un pieteicējas vaina šajā sakarā nav konstatēta. Tāpat pieteicēja nevar atbildēt par citu sabiedrību dokumentu kārtošanu un noformēšanu. Pieteicēja, veicot darījumus, pārliecinājās, ka darījumi notiek atbilstoši likumdošanā noteiktajām prasībām un tādēļ ir tiesības uz 0% PVN.

[3.2] Pieteicēja ir izpildījusi pierādīšanas pienākumu un novērsusi VID šaubas par darījumu esamību. Lēmumā norādītie argumenti, ka nav identificējama preču izkraušanas vieta, lai gan to apstiprina autopārvadātājs, un ka darījumu partneri uz VID apsekošanas brīdi neveic saimniecisko darbību, nevar būt par pamatu darījumu neatzīšanai. Pieteicējas ieskatā pietiekams pamats darījumu apliecināšanai ir fakts, ka dokumentus par preču piegādi apliecina ar savu parakstu un paskaidrojumu UAB *,,/Nosaukums 2/"* amatpersona ***E.B.***

[3.3] Nav pamatots VID secinājums, ka starp pieteicēju un UAB *,,/Nosaukums 2/"* ir notikusi tikai faktiska dokumentu un naudas plūsma.

2008.gada 9.jūnijā VID saņemtajā Lietuvas nodokļu administrācijas atbildē norādīts, ka UAB *,,/Nosaukums 2/"* grāmatvedības reģistros LT NM pareizi atspoguļoja grāmatvedībā un deklarēja iegādes no SIA *,,/Nosaukums/"* 2008/01, līdz ar to skaidri norādot, ka darījumi starp uzņēmumiem ir notikuši. Tālākā sarakste ar citām starpvalstu nodokļu administrācijām pieteicēja uzskata par neattiecināmām uz lietu, jo Lietuvas nodokļu administrācijas atbildes ir savstarpēji pretrunīgas, savukārt publiskajās tiesībās jebkuras šaubas ir tulkojamas par labu indivīdam.

[3.4] Pieteicējas grāmatvedības uzskaite atbilst likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.pantam, kā arī Ministru kabineta 1996.gada 23.aprīļa noteikumu Nr.154 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi" 13.punktam. Visi darījuma partneri apstiprina darījumus, līdz ar to pieteicēja uzskata, ka grāmatvedība satur patiesu informāciju, jo rēķini atbilst faktiski notikušiem darījumiem.

[3.5] Pieteicēja uzskata, ka darījumus pierāda: 1) pārvadātāja SIA *,,/Nosaukums 3/"* starptautiskā pārvadājuma pavadzīmes CMR; 2) transportlīdzekļa vadītāja paskaidrojumi un

SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersonas paskaidrojumi; 3) grāmatvedības dokumenti par precēm; 4) Lietuvas uzņēmuma pārstāvja apliecinājumu paraksti par darījumiem; 5) preču piegādes faktus; 6) preču pārdošanas dokumenti. Pieteicēja ir izpildījusi pierādīšanas pienākumu un novērsusi VID šaubas par darījumu esamību.

[3.6] Atbildētāja, izvērtējot darījumus, savu rīcību pamato vienīgi ar nepierādītiem un subjektīviem personu paskaidrojumiem. Līdz ar to Lēmums ir pretrunā Administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas 6.punktam, jo Lēmums nav pamatots, kas uzskatāms par būtisku procesuālo pārkāpumu.

Apstākļos, kad VID nav ieguvis citus pierādījumus, uz kuru pamata varētu viennozīmīgi un nepārprotami spriest par konkrēto darījumu esamību vai neesamību, ziņas, kas izklāstītas paskaidrojumos, un kurus VID tulkojis interpretējot sev par labu, nevar būt pietiekošs pamats, lai atzītu darījumus par nenotikušiem un pieņemtu nodokļa maksātājam nelabvēlīgu lēmumu.

[3.7] Personu paskaidrojumi nevar tikt vērtēti kā pierādīšanas līdzeklis, jo saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 161.pantu paskaidrojumi atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi. SIA uzskata, ka VID auditā nav pierādījis, ka darījumi nav notikuši.

[4] Atbildētājs – VID Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Pieteicējas pārstāvis uz tiesas sēdi nebija ieradies. Ievērojot to, ka pavēstes nosūtītas likumā noteiktā kārtībā *(lietas 109.lapa)*, kā arī to, ka no pieteicējas nav saņemti nekādi iesniegumi ar lūgumu atlikt lietas izskatīšanu, tāpat arī to, ka lietu iespējams izskatīt bez pieteicējas pārstāvju piedalīšanās tiesas sēdē, tiesa uzskatīja par iespējamu lietu izskatīt bez šī procesa dalībnieka piedalīšanās tiesas sēdē.

[6] Atbildētājas pilnvarotais pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītiem motīviem.

M o t ī v u d a ļ a

[7] Vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietas materiālus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, uzklausījusi tiesas sēdē procesa dalībnieka paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ noraidāms.

[8] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 250.panta pirmajai un otrajai daļai *tiesa taisa spriedumu, pārbaudījusi, vai: 1) administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus; 2) administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām; 3) administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības. Tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā. (..)*.

[9] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, konstatē, ka lietā nav strīda par VID konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem.

Lietā ir strīds par to, vai SIA *„/Nosaukums/”* ir veikusi preču piegādi Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/”* un vai šiem darījumiem ir piemērojama PVN 0% likme.

[10] Tiesa konstatē, ka ar Lēmumu pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināts PVN par 2008.gada februāri – oktobri Ls 15 171,82, soda nauda Ls 7 585,93 un nokavējuma nauda Ls 914,91, kā arī noteikts no budžetā atmaksājamā PVN par 2008.gada janvāri - oktobri samazinājums Ls 391 112,23 un saistībā ar to aprēķināta soda nauda Ls 195 556,14.

Atbildētājs pamatoja uzrēķinu, secinot, ka preču kustība (piegāde) starp SIA *„/Nosaukums/"* un Lietuvas uzņēmumu UAB *„/Nosaukums 2/"* faktiski nav notikusi.

[11] Tiesa pārbaudot to, vai SIA *„/Nosaukums/"* grāmatvedības attaisnojuma dokumenti par periodu no 2008.gada janvāra līdz oktobrim ir atzīstami par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, uz kuru pamata var veikt ierakstus grāmatvedības reģistros, konstatē turpmāk norādīto.

[11.1] Saskaņā ar 2007.gada 16.jūlija līgumu SIA *„/Nosaukums/"* piegādājusi preces Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/"*, izmantojot SIA *„/Nosaukums 3/"* sniegtos preču pārvadāšanas pakalpojumus, saskaņā ar 2007.gada 2.jūnija transporta izmantošanas līgumu Nr.02/06 ([1.4]).

[11.2] Rēķinus un CMR par preču piegādi Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/"* parakstījuši SIA *„/Nosaukums/"* vārdā amatpersona *O.B.*, Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/"* vārdā amatpersona *E.B.* un SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersona *J.R.* (transporta pakalpojumu sniedzējs).

Saskaņā ar izrakstītajiem rēķiniem un CMR, laika periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.oktobrim SIA *„/Nosaukums/"* piegādāja UAB *„/Nosaukums 2/"* finiera saplāksni.

CMR kā preču iekraušanas vietas norādītas: 1) */adrese/*, Talsu rajons; 2) */adrese/* Jelgavas novads; 3) *„/Nosaukums 3/"*, */adrese/*, Bauskas rajons, savukārt kā preces izkraušanas vietas norādītas: 1) */adrese/*, Lietuva; 2) */adrese/*, Birzu m., Lietuva; 3) UAB *„/Nosaukums 2/"*, */adrese/*, Lietuva; 4) UAB *„/Nosaukums 2/"*, */adrese/*, Birzu m., Lietuva.

[11.3] Kā izriet no lietas materiāliem, SIA *„/Nosaukums 3/"* 2008.gada janvārī - oktobrī transporta pakalpojumus sniedza ar transportlīdzekļiem Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* un v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*).

No 2008.gada 3.janvāra līdz 16.aprīlim transportlīdzekļa Mercedes Benz Actros ar piekabi (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* un */reģistrācijas numurs/*) ceļazīmēs kā šoferis norādīts *J.D.*

[11.4] Tiesa, izvērtējot SIA *„/Nosaukums 3/"* darbinieka *J.D.* (transportlīdzekļa Mercedes Benz Actros ar v.r.n.z. */reģistrācijas nuMURS/* vadītājs) paskaidrojumus par preču piegādes un pārvadājumu apstākļiem, konstatē, ka sniegtie paskaidrojumi ir savstarpēji pretrunīgi, piemēram, 2008.gada 4.decembra un 2009.gada 10.februāra paskaidrojumos *J.D.* atzīst, ka pārvadājis SIA *„/Nosaukums/"* preces no Latvijas uz Lietuvu uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/"* ([1.9]), savukārt 2009.gada 24.marta paskaidrojumos VID ([1.14]) šo faktu noliedz, norādot, ka 2008.gadā preces no SIA *„/Nosaukums/"* uz Lietuvu nav vedis. Arī attiecībā uz preču iekraušanas un izkraušanas vietu *J.D.* VID sniedzis pretrunīgus paskaidrojumus, proti, 2008.gada 4.decembra paskaidrojumos norādot, ka preces tika iekrautas SIA *„/Nosaukums 4/"* (*/adrese/*) un SIA *„/Nosaukums 3/"* (Īslīces pagastā, Bauskas novadā), bet izkrautas */adrese/*, Lietuvā. Savukārt 2009.gada 24.martā jau noliedzot, ka vispār vedis kravu no */adrese/* Talsu rajonā un */adrese/* Jelgavas rajonā.

[11.5] *J.D.* savos paskaidrojumos VID 2009.gada 24.martā ([1.14]) norāda, ka preces vedis tikai ar transportlīdzekli Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*), savukārt saskaņā ar 2008.gada 1.augusta - 16.oktobra ceļazīmēs kā transportlīdzekļa Mercedes Benz Actros ar piekabi (v.r.n.z. Nr./*reģistrācijas numurs/* un */reģistrācijas numurs/*) vadītājs norādīts *J.D.* ([1.8]).

[11.6] 2008.gada 6.maija līdz 15.jūlijam transportlīdzekļa Mercedes Benz Actros ar piekabi (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* un */reģistrācijas numurs/*) ceļazīmēs kā šoferis norādīts *J.R.*, kā arī visos 2008.gada janvārī - oktobrī noformētajos CMR kā pārvadātājs/ekspeditors norādīts SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersonas *J.R.* ([1.8]).

Taču, kā noskaidrojis atbildētājs, SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersonai *J.R.* šajā laika periodā bijis noteikts aizliegums izbraukt no valsts.

[11.7] Tiesa, izvērtējot SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersonas *J.R.* paskaidrojumus, konstatē, ka sniegtie paskaidrojumi satur būtiskas pretrunas par darījumu faktiskajiem apstākļiem. Tā 2009.gada 9.februāra paskaidrojumā VID *J.R.* norāda, ka ir piedalījies preču iekraušanā un izkraušanā. SIA *„/Nosaukums/"* preces iekrāva */adrese/*, Jelgavas novadā, izkrāva tās Lietuvas uzņēmuma UAB *„/Nosaukums 2/"* angārā */adrese/*, Lietuvā un katru kravu pavadīja SIA *„/Nosaukums/"* valdes loceklis *O.B.* ([1.11]), savukārt jau 2009.gada 24.marta paskaidrojumos *J.R.* noliedz, ka vispār būtu vedis kravas vai piedalījies to izkraušanā ([1.13]).

Tāpat ir konstatējamas pretrunas SIA *„/Nosaukums 3/"* amatpersonas *J.R.* paskaidrojumos par transportlīdzekļu tahogrammām, piemēram, *J.R.* paskaidro VID, ka transportlīdzekļu tahogrammu dati tika ievadīti portatīvajā datorā, jo tahogrammas ir elektroniskas, transortlīdzekļa Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) tahogrammas atšifrējuma nav, jo nav tādas aparatūras, lai nolasītu informāciju.

2008.gada 8.decembrī VID, veicot tematisko pārbaudi SIA *„/Nosaukums 3/"*, konstatēja, ka transportlīdzeklim Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) ir uzstādīts digitālais tahogrāfs, kas jānolasa ar skenēšanu, taču sabiedrībai tāda skenēšanas aparāta nav un līdz ar to tahogrammas informācija nebija atšifrējama.

2009.gada 9.februāra paskaidrojumos VID *J.R.* jau paskaidro, ka transportlīdzekļu tahogrāfus nevar uzrādīt, jo transportlīdzeklis Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*), kurā bija portatīvais dators ar transportlīdzekļu Mercedes Benz Actros (v.r.n.z./*reģistrācijas numurs/* un */reģistrācijas numurs/*) tahogrammmu atšifrējumiem, ir nozagts.

[11.8] No lietas materiāliem izriet, ka ceļazīmēs norādītajiem transportlīdzekļiem, ar kuriem tika veikti kravu pārvadājumi, nav veiktas kārtējās valsts tehniskās apskates, piemēram, saskaņā ar ceļazīmēm ar transportlīdzekli Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*) veikti kravu pārvadājumi no 2008.gada 15.aprīļa līdz 15.jūlijam, savukārt kārtējās valsts tehniskās apskates termiņš bijis 2008.gada 15.aprīlī, ar transportlīdzekļa piekabi v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* veikti kravu pārvadājumi no 2008.gada 20.maija līdz 15.jūlijam, savukārt kārtējās valsts tehniskās apskates termiņš bijis 2008.gada 20.maijā. Analoģiski apstākļi konstatējami arī attiecībā uz transportlīdzekļa piekabi ar v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* un transportlīdzeklis Mercedes Benz Actros (v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*).

Tāpat 2008.gada 31.janvārī sakarā ar tehniskās apliecības nozaudēšanu piekabe ar v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/* pārreģistrēta uz v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*, savukārt SIA *„/Nosaukums 3/”* grāmatvedības reģistros pēc 2008.gada 31.janvāra transporta ceļazīmēs tiek uzrādīta piekabe ar v.r.n.z. */reģistrācijas numurs/*.

[11.9] Lietuvas nodokļu administrācijas 2008.gada 9.jūnija informācijā norādīts, ka UAB *„/Nosaukums 2/”* grāmatvedības reģistros pareizi atspoguļoja un deklarēja iegādes no SIA *„/Nosaukums/”* 2008.gada janvārī. UAB *„/Nosaukums 2/”* direktors *E.B.* apstiprinājis, ka preces saņemtas Lietuvā. Minētās preces saskaņā ar attaisnojuma dokumentiem tika pārdotas Igaunijas uzņēmumam OU *„/Nosaukums 5/”*.

2008.gada 18.decembrī veikta operatīvā pārbaude UAB *„/Nosaukums 2/”* uzņēmējdarbības veikšanas vietā - */ciems/*, Biržu rajonā, Lietuvā. Pārbaudē konstatēts, ka uzņēmums šajā vietā uzņēmējdarbību neveic. Fermas (saimniecības ēkas) logi aizsisti ar dēļiem, telpas slēgtas, sarga nav. 2008.gada 19.decembrī veikta operatīvā pārbaude UAB *„/Nosaukums 2/”* uzņēmējdarbības veikšanas vietā - */ciems/*, Biržu rajonā, Lietuvā. Pārbaudē konstatēts, ka uzņēmums šajā vietā uzņēmējdarbību neveic, telpas ir slēgtas, sarga nav.

Saskaņā ar Lietuvas nodokļu administrācijas sniegto informāciju */adrese/, Biržu r. Sav., Lietuva* ir UAB *„/Nosaukums 2/”* bijusī juridiskā adrese un */adrese/, Lietuva* ir UAB *„/Nosaukums 2/”* pašreizējā juridiskā adrese. Juridiskajās adresēs atrodas biroja ēkas.

2009.gada 26.maija Lietuvas nodokļu administrācijas atbildē Nr.2009-0094/A/023 norādīts, ka pēc UAB *„/Nosaukums 2/”* grāmatvedības reģistru datiem nav iespējams noteikt, vai uzskaitē ņemtās preces bija saņemtas tieši no SIA *„/Nosaukums/”*. UAB *„/Nosaukums 2/”* faktiski nav saņēmusi preces no SIA *„/Nosaukums/”*.

No minētā secināms, ka Lietuvas nodokļu administrācija, veicot UAB *„/Nosaukums 2/”* darbības pārbaudi dabā, nav guvusi apstiprinājumu, ka UAB *„/Nosaukums 2/”* veic reālo uzņēmējdarbību un SIA *„/Nosaukums/”* nosūtītās preces būtu saņemtas Lietuvā. Tiesai nav pamata apšaubīt Lietuvas nodokļu administrācijas sniegto informāciju.

[12] Ņemot vērā iepriekš secināto un izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus to savstarpējā kopsakarā, tiesa atzīst, ka pieteicējas grāmatvedības reģistros uzrādītajos attaisnojuma dokumentos (CMR un rēķinos) par darījumiem ar SIA *„/Nosaukums 3/”* un UAB *„/Nosaukums 2/”* norādītā informācija nav atzīstama par salīdzināmu, saprotamu un pilnīgu, jo pēc tās nav iespējams identificēt preču kustību - iekraušanas un izkraušanas (nogādāšanas) vietu un laiku, kā arī liedz izsekot darījumu norisei.

Konstatētās pretrunas un neprecizitātes starp pieteicējas grāmatvedības reģistros uzrādīto attaisnojuma dokumentu (CMR un rēķinos) saturu, kā arī starp SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersonas *J.R.* un šofera *J.D.* paskaidrojumiem, tiesa atzīst par būtiskām, proti, tādām, kas norāda uz darījuma faktisko neesamību, bet tikai uz dokumentu un naudas plūsmu starp SIA *„/Nosaukums/”*, UAB *„/Nosaukums 2/”* un SIA *„/Nosaukums 3/”*.

Administratīvo tiesu judikatūrā ir atzīts, ka VID pārbaudes laikā iegūtie personu paskaidrojumi atzīstami par tiesiski iegūtiem pierādījumiem, kas iestādei un tiesai jāvērtē *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumu lietā SKA-233/2005)*, līdz ar to SIA *„/Nosaukums 3/”* amatpersonas *J.R.* un šofera *J.D.* paskaidrojumi ir atzīstami par pieļaujamiem un attiecināmiem pierādījumiem, un ir vērtējami kopsakarā ar citiem pierādījumiem lietā.

Tāpat kopsakarā ar citiem pierādījumiem lietā, tajā skaitā, ar vēlāk sniegto Lietuvas nodokļu administrācijas informāciju, paskaidrojumiem, kā arī CMR un rēķiniem, ir vērtējama arī 2008.gada 9.jūnija Lietuvas nodokļu administrācijas sniegtā informācija VID ([12.9]), kurā norādīts, ka tikai 2008.gada janvārī UAB *„/Nosaukums 2/"* pareizi atspoguļoja grāmatvedībā un deklarēja iegādes no SIA *„/Nosaukums/"*.

Tādējādi tiesa, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus to savstarpējā kopsakarā, atzīst par pierādītu atbildētāja konstatēto, ka pieteicējas uzrādītie grāmatvedības attaisnojuma dokumenti par periodu no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.oktobrim par darījumiem ar Lietuvas uzņēmumu UAB *„/Nosaukums 2/"* satur nepatiesu informāciju, šos dokumentus nav pamata uzskatīt par attaisnojuma dokumentiem un tie nevar kalpot par attaisnojumu ierakstiem grāmatvedības reģistros atbilstoši likuma „Par grāmatvedību" 2.panta prasībām.

Tiesas ieskatā pieteicējas darbība bija apzināta un ar mērķi gūt nodokļu priekšrocību, kas tai faktiski nepienākas. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicējas rīcība bija ļaunprātīga krāpnieciskā nolūkā.

[13] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 32.punkts noteic, ka *preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā - preču piegāde, ja preces no iekšzemes nosūta vai transportē uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti un šo preču nosūtīšanu vai transportēšanu nodrošina preču piegādātājs vai preču saņēmējs, vai trešā persona preču piegādātāja vai preču saņēmēja vārdā*.

Saskaņā ar minētā likuma 19.panta pirmo daļu, *ja preces tiek nosūtītas vai transportētas no vienas Eiropas Savienības dalībvalsts uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, preču piegādes vieta ir tā Eiropas Savienības dalībvalsts, kur sākas preču nosūtīšana vai transportēšana.*

Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 28.panta pirmā daļa noteic, ka *apliekamās personas preču piegādēm Eiropas Savienības teritorijā piemēro nodokļa 0 procentu likmi, ja: 1) preču pavaddokumentos (to skaitā rēķinā) norādītais preču saņēmējs ir citas dalībvalsts apliekamā persona ar derīgu reģistrācijas numuru šīs dalībvalsts ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā; 2) preces ir nosūtītas vai transportētas no iekšzemes uz galapunktu citā dalībvalstī un to apliecina preču piegādātāja rīcībā esošie preču transporta dokumenti*.

Tiesa konstatē, ka 2008.gada janvāra - oktobra PVN deklarācijās SIA *„/Nosaukums/"* ir uzrādījusi ar PVN 0% likmi apliekamus darījumus Eiropas Savienības teritorijā Ls 2 257 133,6 apmērā par preču piegādi Lietuvas uzņēmumam UAB *„/Nosaukums 2/"*.

Ņemot vērā, ka pieteicējas uzrādītos grāmatvedības dokumentus par darījumiem ar Lietuvas uzņēmumu UAB *„/Nosaukums 2/"* laika periodā no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.oktobrim nav pamata uzskatīt par grāmatvedības attaisnojuma dokumentiem, secināms, ka nav pamata šiem darījumiem piemērot PVN 0% likmi, saskaņā ar likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 28.panta pirmo daļu.

[14] Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 2.panta otrā daļa noteic, ka saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veiktie ar PVN apliekamie darījumi ir: 1) preču piegāde par atlīdzību, arī pašpatēriņš; 2) pakalpojumu sniegšana par atlīdzību, arī pašpatēriņš, savukārt saskaņā ar panta ceturto daļu *preču piegādes un pakalpojumu sniegšanas darījumos ar nodokli apliekamā vērtība ir piegādāto preču vai sniegto pakalpojumu tirgus vērtība naudas izteiksmē bez pievienotās vērtības nodokļa*.

Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 5.panta pirmo daļu *nodokļa likmi 18 procentu apmērā nosaka apliekamiem darījumiem, ja šajā likumā nav noteikts citādi*.

Ņemot vērā minētās tiesību normas un šā sprieduma (*[12] – [14]*) punktos secināto, tiesa atzīst, ka SIA *„/Nosaukums/"* deklarētajiem darījumiem ar UAB *„/Nosaukums 2/"* ir piemērojama PVN 18% likme.

Līdz ar to atbildētājs pamatoti aprēķināja SIA *„/Nosaukums/"* papildus nomaksai budžetā nenomaksāto PVN par periodu no 2008.gada februāra līdz oktobrim Ls 15 171,82, kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo PVN par periodu no 2008.gada janvāra līdz 2008.gada oktobrim Ls 391 112,23 apmērā.

[15] Pieteicēja pieteikumā norāda uz atbildētāja pierādīšanas pienākumu.

Atbilstoši APL 150.panta trešajai daļai pieteicējam atbilstoši savām spējām jāpiedalās pierādījumu savākšanā. Privātpersonas pienākums iesniegt atbilstošus pierādījumus tiešā tekstā ir noteikts arī likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantā. Nodokļu lietā, kur runa ir par privātpersonas izdevumu atbilstību ienākumiem, tieši privātpersona ir tā, kuras rīcībā būtu jābūt atbilstošām ziņām. Tiesa nevar iegūt un pārbaudīt pierādījumus, par kuriem tai nav un objektīvi nevar būt zināms. Augstākās tiesas Senāts vairākkārt atzinis, ka nodokļu administrēšana lielā mērā balstās uz informāciju, ko iesniedz nodokļu maksātājs, tostarp informāciju, ko nodokļu maksātājs iegūst no citiem avotiem, bet ko viņš apliecina. Tāpēc no nodokļu maksātāja tiek prasīts, lai, iesniedzot nodokļu deklarāciju un sniedzot citu informāciju, viņš būtu ļoti uzmanīgs un skrupulozs. Paviršība vai nolaidība nav pieļaujama. Turklāt nodokļu maksātājs parasti saprot, kāda informācija ir svarīga, lai novērstu nepareizas informācijas iesniegšanu un līdz ar to risku būt sodītam. Citiem vārdiem, no nodokļu maksātāja tiek prasīts, lai viņš pārzinātu nodokļus regulējošās tiesību normas un apzinātos risku, kas saistīts ar to pārkāpšanu. Neprecizitātes un kļūdas rada pamatu nodokļu soda uzlikšanai *(sk., piem., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 10.maija spriedumu lietā Nr.SKA - 119, 2008.gada 23.oktobra spriedumu lietā Nr. SKA-451)*.

[16] Apstāklis, ka uzņēmums ir reģistrēts ar PVN apliekamo personu reģistrā, nerada citai personai tiesisko paļāvību, ka uzņēmums tieši darījuma slēgšanas brīdī veic saimniecisko darbību. Tieši tādēļ arī tiesa, vērtējot lietā esošos pierādījumus, pārbauda, vai darījumu partneris varēja veikt darījumu, par kuru ir izrakstīts nodokļa rēķins. No normatīvajiem aktiem, kas regulē personu iekļaušanu ar PVN apliekamo personu reģistrā, neizriet, ka visos gadījumos, kad personas iesniedz pieteikumu tās reģistrācijai šajā reģistrā, iestāde veic juridiskās adreses apsekošanu. Tiesību normas nosaka, ka gadījumā, ja tiek konstatēts, ka persona tās norādītajā juridiskajā adresē neatrodas, tai var atteikt iekļaušanu reģistrā. Līdz ar to vien, ka persona ir piereģistrēta ar PVN apliekamo personu reģistrā, nevar izdarīt secinājumu, ka nav ticams tās likumīgā pārstāvja paskaidrojums, ka uzņēmums reāli nedarbojās un tika piereģistrēts pēc trešo personu lūguma *(sk., piem., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumu lietā Nr.SKA- 297/2008*).

[17] Tiesa konstatē, ka atbildētājs aprēķinājis pieteicējai nomaksai budžetā nokavējuma naudu Ls 914,91 apmērā no papildu nomaksai budžetā aprēķinātā PVN par 2008.gada janvāri - oktobri Ls 15 171,82 apmērā, tātad pārbaudāms, vai atbildētājs veicis aprēķinus saskaņā ar materiālajām tiesību normām.

[17.1] Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 22.punkts noteic, ka nokavējuma nauda ir procentu maksājums par nodokļu, nodevu samaksas termiņa nokavējumu.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāts, papildu (blakus) maksājumi - nokavējuma nauda - ir uzskatāmi nevis par sodu, bet gan par piespiedu līdzekli, lai nodrošinātu to, ka nodokļu maksātājs savlaicīgi izpilda savu pienākumu nomaksāt nodokļus, ko noteic likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 2.punkts. Ņemot vērā minēto, Senāts secinājis, ka nokavējuma naudu nodokļu maksātājam var aprēķināt tikai tad, ja viņš ir *pieļāvis* nodokļu maksājumu kavējumu *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 7.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-358/2007 9.punktu un 2009.gada 14.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKA – 61/2009).*

[17.2] Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otro daļu *par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda - no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri*.

Minētā panta trešā daļa noteic, ka nokavējuma naudu neaprēķina, ja valsts vai pašvaldības budžets tam piekritīgo nodokļa maksājumu ir saņēmis piecu darbdienu laikā pēc maksājuma termiņa iestāšanās. Ja minētais nosacījums netiek ievērots, nokavējuma naudu aprēķina par periodu no nākamās dienas pēc konkrētā nodokļa likumā noteiktā maksāšanas termiņa iestāšanās līdz samaksas dienai (to ieskaitot). Ja maksāšanas termiņš sakrīt ar brīvdienu (svētku dienu), tad par maksāšanas dienu uzskatāma pirmā darbdiena pēc brīvdienas (svētku dienas).

[17.3] Pārrēķinot matemātiski VID aprēķināto nokavējuma naudu, tiesa atzīst, ka VID aprēķinus ir veicis pareizi.

Tiesa nekonstatē, ka nokavējuma naudas maksājumi pieteicējai būtu aprēķināti bez tiesiska pamata, vai par lielāku laika periodu nekā faktiski nokavēta nodokļu pamatparāda samaksa.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, ka nav konstatējams pārsūdzētā lēmuma prettiesiskums arī daļā par nokavējuma naudu.

[18] VID aprēķinājis pieteicējai nomaksai budžetā soda naudu Ls 7 585,93 un Ls 195 556,14 apmērā.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" $32.^3$panta pirmā daļa noteic, *ja nodokļu maksātājs, pārkāpdams nodokļu likumu prasības, nepamatoti palielinājis no budžeta atmaksājamā nodokļa apmēru (no budžeta atmaksājamā nodokļa palielinājums), nodokļu administrācija nodokļu revīzijas (audita) rezultātā samazina nepamatoti palielināto no budžeta atmaksājamā nodokļa apmēru, kā arī aprēķina un par labu budžetam no nodokļu maksātāja iekasē soda naudu, kas nosakāma saskaņā ar šo likumu, ja konkrēto nodokļu likumos nav paredzēts cits soda naudas apmērs*, savukārt minētā panta trešā daļa noteic, *ja no budžeta atmaksājamā nodokļa palielinājums pārsniedz 15 procentus no deklarētās pārmaksātās nodokļa summas, soda nauda tiek noteikta 50 procentu apmērā no nepamatoti palielinātā no budžeta atmaksājamā nodokļa apmēra.*

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāts, soda naudas mērķis ir panākt, lai nodokļu maksātāji pildītu savus pienākumus nodokļu jomā, kā arī sodīt pārkāpējus. Tādējādi soda nauda ir paredzēta kā līdzeklis, kas nodrošina, lai valsts atbilstoši attiecīgajiem likumiem saņemtu nodokļus *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-410 9.2.-9.4.punktu).*

Tā kā SIA *„/Nosaukums/"* deklarētajiem darījumiem ar UAB *„/Nosaukums 2/"* nav piemērojama PVN 0 % likme, tiesa atzīst, ka VID pamatoti noteicis pieteicējai papildus

nomaksai budžetā PVN soda naudu Ls 7 585,93, kā arī saistībā ar no budžeta atmaksājamo PVN soda naudu Ls 195 556,14 apmērā.

[19] Ievērojot šā sprieduma (*[11]* - *[18]*) punktos secināto, tiesa atzīst, ka PVN, tā samazinājums, nokavējuma un soda nauda pieteicējai aprēķināti pamatoti, līdz ar to Lēmums ir tiesisks administratīvais akts, tādēļ nav pamata tā atcelšanai, savukārt pieteicējas pieteikums ir nepamatots un tādēļ noraidāms.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. - 251.pantu, 289.-291.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

pilnībā noraidīt SIA *„/Nosaukums/"* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2009.gada 29.decembra lēmuma Nr.22.4/27190 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* A.Reitupe

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese A.Reitupe
Rīgā 2012.gada 31.maijā